

CELKOVÁ ANESTEZIE

ÚVOD, VEDENÍ, UKONČENÍ A KOMPLIKACE CELKOVÉ ANESTEZIE

Klinika anesteziologie a resuscitace FNKV

CELKOVÁ ANESTEZIE

- Předoperační vyšetření
- Premedikace
- Úvod do celkové anestezie
- Vedení anestezie
- Ukončení anestezie
- Postanestetická – pooperační péče

Předoperační vyšetření , operační riziko

Zahrnuje: anamnéza

fyzikální vyšetření

základní laboratorní vyšetření

tj.krevní obraz,srážlivost,iontogram,

jaterní enzymy,retenční

hodnoty (sérový kreatinin,močovina)

nad 40 let také EKG

při pozitivní anamn. Rtg srdce+plíce

...provádí praktický nebo ošetřující lékař

Následně anesteziolog -

- **Provede komplexní vyšetření zaměřené na volbu vedení celkové anestezie:**

komplikující onemocnění : DM , kardiorespirační onemocnění, onemocnění jater a ledvin, svalová onemocnění,...

alergie

trvale užívané léky: insulin, antihypertonika, antidepressiva,...

škodlivé návyky: kouření, alkohol, drogové závislosti

typ plánovaného operačního výkonu

stav dentice: vyjímatelná protéza , zubní můstky

pohyblivost krční páteře: vzhledem k možné intubaci

počet a komplikace předchozích anestezií

Po event.doplnění vyšetření je anesteziologem posouzeno

**operační a anestetické riziko
a ordinována premedikace**

Souhrn anamnézy, fyzikálních, laboratorních a event. dalších pomocných vyšetření umožňuje zařazení pacienta do rizikové skupiny

Jedním z nejstarších a dosud používaných systémů je rozdělení podle

AMERICAN SOCIETY OF ANESTESIOLOGISTS

ASA

nezohledňuje druh a rozsah operace

ASA

ASA I ...pacient zdravý, až na onemocnění, které má být ošetřeno operací

ASA II ...s lehkým systémovým onemocněním, které nemá za následek omezení funkce a výkonnosti např. alergie, nadváha či mírná obezita, hypertenze

ASA III ...s těžkým celkovým onemocněním, které vedlo k omezení funkce a výkonnosti např. maligní obezita, hypertenze s omez. fce LK, CHRI

ASA IV ...s těžkým onemocněním ohrožujícím život

ASA V ...umírající pacient, u kterého nelze očekávat přežití do 24 hodin, ať bude operován nebo ne

Vztah celkové operační úmrtnosti k předoperační klasifikaci celkového stavu dle ASA

ASA	operační mortalita (%)
I	0,06
II	0,47
III	4,34
IV	25,0
V	50,0

PREMEDIKACE

...je farmakologická příprava před
operačním výkonem a celkovou
anestézií

Premedikace zahrnuje

- ***chronická medikace*** -řešící komplikující onemocnění
(antihypertenziva,bronchodilatancia,antibiotika ...)
- ***„prepremedikace“*** dostatečný odpočinek a kvalitní spánek
noc před operačním výkonem – sedativa,hypnotika/anxiolytika
- ***bazální analgezie*** – analgetika
- ***potlačení pohotovosti k alergické reakci***
- ***potlačení parasymptomimetické reakce***
zejm.bradykardie,salivace a bronchiální sekrece - atropin

Úvod do celkové anestezie

- zajištění žilního přístupu
- zamonitorování pacienta (TK, TF, S_pO_2 , EKG)
- úvod krátkodobým nitrožilním anestetikem do celkové anestezie (inhal., i.m., p.r.)
- zajištění průchodnosti dýchacích cest (tracheální intubace, alternativní postupy – laryngeální maska)
- analgetikum, hypnotikum i.v. či inhal

Vedení celkové anestezie

...sledování klinického stavu nemocného a jeho životních funkcí, hloubky a kvality anestezie a její doplňování

Současně je nutno sledovat změny v operačním poli a reagovat na případné komplikace (krevní ztráty, odeznívání svalové relaxace)

Ukončení anestezie

... ukončení přívodu anestetik , jejich odbourání a vyloučení, případně podání antidot

Pooperační anesteziologická péče

...anesteziologický dohled do návratu obranných reflexů, plného vědomí, stabilizace kardiopulmonálního aparátu a vnitřního prostředí, obnovy dostatečné spontánní ventilace a pooperační analgezie

Komplikace celkové anestezie

...nejrizikovějšími úseky celkové anestezie jsou úvod a ukončení

- Poškození zubů, rtů, sliznice při endotracheální intubaci
- Krvácení při nazální intubaci
- Laryngospasmus
- Bronchospasmus
- Aspirace do plic
- Hypoxie
- Plicní edém
- Plicní embolie
- Pneumothorax

Komplikace celkové anestezie

- Hypertenze
- Hypotenze
- Šok
- Poruchy srdečního rytmu
- Ischemie myokardu, infarkt myokardu
- Alergické reakce
- Oligurie, anurie
- Maligní hypertermie
- ...
- ...